

Otázka: Obecná teorie státu a ústavy, ústavní pořádek ČR

Předmět: Politologie

Přidal(a): Martin Bašta

Základní znaky státu

- vymezené území
- autorita, která je respektovaná
- stálé obyvatelstvo, které se k danému státu hlásí
- schopnost navazovat mezinárodní vztahy – většina nebo nějaká mocnost ho musí uznávat

Typologie státu

podle vnitřního uspořádání:

- a) konfederace = svaz nezávislých stát, které spojuje zahraniční politika/armáda
  - dříve Švýcarsko, svatá říše římská
- b) federace = centrální vláda + silná samospráva v každém z jednotlivých států/oblastí
  - USA, Německo
- c) unitární stát

Podle státního zřízení

- a) monarchie
- b) republika

- c) diarchie= souvládí 2 vládců

Podle režimu

- a) absolutismus
- b) demokracie
- c) monarchie
- d) oligarchie

Podle způsobu výkonu státní moci

- a) centralizovaný
- b) decentralizovaný

Podle suverenity

- a) svrchovaný
- b) závislý

Ústavní pořádek v ČR

- v ČR se ústava skládá z
  - a) ústavy ČR
  - b) Listina základních práv a svobod
  - c) ústavní zákony
- máme pololegální ústavu= více ústavních pramenů
- kontroluje ji ústavní soud ČR – sídlí v Brně
- předseda: Judr. Pavel Rychetský
- platí od 1.1.1993
- preambule=předmluva ústavy – autor: Václav Havel

- skládá se z 1 preambule, 8 hlav a 113 článků

Moc soudní

- tvoří jí nezávislé soudy zajišťující ochranu práv všech dotčených subjektů
- máme čtyřstupňovou soustavu soudů:
  - a) nejvyšší soud v Brně
  - b) vrchní soud - v Olomouci
  - c) krajské soudy
  - d) okresní soudy

Moc výkonná

- patří sem: vláda, prezident, státní zastupitelství
- každodenní řízení státu (aktivní)
- státní zastupitelství - zastupuje stát při trestních řízeních

Prezident ČR

- musí být starší 40 let a občanem ČR
- volen na 5 let, může být po sobě zvolen pouze 2x
- zastupuje stát
- podepisuje a vetuje zákony, jmenuje vládu, členy rady ČNB, profesory, soudce, uděluje milosti, amnestie, vyznamenání, abolicí (ruší probíhající trestní řízení)

Vláda

- v čele = premiér
- dále více premiérů a ministrů
- vrcholný orgán státní moci
- odpovědná poslanecké sněmovně

- jde být členem vlády i poslancem
- sídlí ve Strakově akademii

členové vlády:

- ministr zahraničí
- ministr školství
- ministr financí
- ministr zdravotnictví

Moc zákonodárná

- oprávnění vydávat zákony
- představuje ji parlament rozdělený do dvou komor:
  - a) poslanecká sněmovna-dolní
  - b) senát – horní

Poslanecká sněmovna

- aktivní volební právo= můžou volit od 18 let
- pasivní volební právo= můžou být zvoleni od 21 let

Senát

- předseda= Miloš Vystrčil
- senátoři mohou být zvoleni od 40 let
- 81 senátorů, voleni na 6 let- 1/3 se obměňuje každé 2 roky.